

8. cvičení z Programování

Definice 1. Říkáme, že f je $O(g)$ když $\exists n_0, c$ takové, že $\forall n > n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)$.

Tuto skutečnost vyjadřujeme $f = O(g)$ či $f \in O(g)$. Naopak nepoužíváme $O(g) = f$ (notace není symetrická).

Příklad 2. Rozhodněte, jestli jsou následující tvrzení pravdivá:

$$n \log n = O(n^2) \quad n \log n = O(n^{1.01}) \quad f(n) = O(f^2(n))$$

Řešení 2:

- $n \log n = O(n^2)$ – **platí**, neboť evidentně $\log n = O(n)$.
- $n \log n = O(n^{1.01})$ – také **platí**. Funkce $\log n$ je $O(n^{0.01})$, můžeme se například podívat, jak se chová podíl obou funkcí, když n jde k nekonečnu:

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\log n}{n^{0.01}}.$$

Pokud dojdeme k tomu, že tato limita konverguje, bude to implikovat, že nějaký násobek funkce ve jmenovateli má od nějakého n_0 všude větší hodnoty než funkce v čitateli. Hodnotu této limity můžeme vypočítat např. l'Hospitalovým pravidlem:

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\log n}{n^{0.01}} = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{(\log n)'}{(n^{0.01})'} = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n^{-1}}{0.01 \cdot n^{-0.99}} = \frac{1}{0.01} \lim_{n \rightarrow +\infty} n^{-0.01} = 0$$

Jiný způsob jak vztah ze zadání nahlédnout, je podívat se na inverzní funkce k těm zadaným (exponenciála roste od nějakého místa rychleji než libovolný polynom – i přesto, že uvažovaný polynom má stupeň 100).

- $f(n) = O(f^2(n))$ – **neplatí** obecně, nicméně platí pro funkce, které je možné (od nějakého n_0) odhadnout ze spodu nenulovou konstantou. Při analýze algoritmů nás zajímají téměř výhradně takové funkce.

Příklad 3. Předpokládejte, že následující funkce vyjadřují počet kroků potřebných k provedení nějakého algoritmu. Jaká je jeho časová složitost (odhadněte danou funkci co nejtěsněji pomocí $O(g)$)?

$$\begin{aligned} f_1(n) &= 5 + 0.001n^3 + 0.025n && \in O(n^3) \\ f_2(n) &= \log_{20}n + \log_3n && \in O(\log n) \\ f_3(n) &= n^2 \log_2n + n(\log_2n)^2 && \in O(n^2 \log n) \end{aligned}$$

Příklady z tohoto cvika:

Příklad 1. Navrhněte algoritmus, který zjistí (ideálně v lineárním čase a konstantním prostoru), jestli je spojový seznam zacyklený.

Toto jsme si víceméně nechali jako jeden z úkolů za body.

Příklad 2. Dostali jste posloupnost závorek různých druhů. Například:

$$\{ () () \} \langle \langle \rangle \rangle \{ \langle \rangle \}$$

V paměti může být taková posloupnost reprezentována posloupností celých čísel, přičemž číslo i značí otevírací závorku i -tého typu a $-i$ značí uzavírací závorku i -tého typu. Navrhněte algoritmus, který ověří, že je tato posloupnost dobře uzávorkována.

Řešení 2: Požili jsme zásobník. Ukázali jsme si, jak ho naprogramovat pomocí pole a pomocí spojáku.

Příklad 3. Navrhněte algoritmus na nalezení nejkratší cesty ven z bludiště.

Řešení 3: Použili jsme frontu. Opět jde implementovat pomocí pole či spojáku. V druhém zmiňovaném případě je vhodné udržovat si ukazatel na konec fronty, abychom do ní mohli přidávat v konstantním čase.

Příklad 4. Navrhněte algoritmus na nalezení největší nezávislé množiny v binárním stromu.